

CAM KESİM ELEMANI (SEVİYE 3) ULUSAL MESLEK STANDARDI

Meslek:	CAM KESİM ELEMANI
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	17UMS0610-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Trakya Cam Sanayii A.Ş (Şişecam Düzcem)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Cam, Çimento ve Toprak Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	07.06.2017 Tarih ve 2017/52 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	13/9/2017 - 30179 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ATIK: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan herhangi bir maddeyi,

CAM KESİM SIVISI: Plaka cam kesiminde köpürme/talaşlanmayı önlemek üzere kullanılan uçucu kimyasalları,

CAM PLAKA: Fabrikada cam üretim hattından çıkan işlem görmemiş kesime hazır camı,

ELMAS KESME TEKERİ: Cam kesiminde kullanılmak için yüksek kaliteli metal karbürden üretilmiş cam kesme tekerleğini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KESİM: Plaka camın elmas uç ile yüzeysel çizimini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KÖPÜRME/TALAŞLANMA: Camın elmas ile çizimi esnasında doğru olmayan basınç, yetersiz cam kesim sıvısı, uygun olmayan elmas uçtan kaynaklanan camdaki yüzeysel parçalanmayı,

RAMAK KALA OLAY: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek, zarar veya hasar verme potansiyelini,

ifade eder.

1. GİRİŞ

Cam Kesim Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Trakya Cam Sanayii A.Ş (Şişecam Düzcem) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Cam, Çimento ve Toprak Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Cam Kesim Elemanı (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma, kalite ve görev talimatlarına göre; cam kesim süreçlerinde, iş organizasyonu ve cam kesim hazırlığı yapan, el ile cam kesim işlemlerini yürüten, mesleki gelişim çalışmalarına katılan meslek elemanıdır.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 7315 (Cam eşya yapımçıları, kesicileri, taşıyıcıları ve cilalayıcıları)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Ayrıca, meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Cam Kesim Elemanı (Seviye 3), cam kesim süreçlerinde kapalı atölye ortamında çalışır. Çalışma süreleri işin gereklerine göre esnekler. Cam sektöründeki kesim işleri işe uygun düzenlenmiş, gürültü ve cam firesine karşı mekânsal kontrol uygulamalarını içeren ortamlarda yürütülür.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren cam parçalanmaları, kesim ekipmanları, kaldırma ve taşıma işleri gibi etkenlerden kaynaklanan kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler

bertaraf edilebilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Cam Kesim Elemanı (Seviye 3), 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesi gereğince sağlık gözetimine tabi tutulur.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş süreçlerinde İSG ve çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.1	İSG talimatlarını uygulamak	A.1.1	Talimatlar doğrultusunda, İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.
				A.1.2	İşyerindeki ekipman, araç, gereç ve diğer üretim araçlarını, bunların güvenlik donanımlarını sağlık ve güvenlik işaretlerine ve talimatlara uygun şekilde kullanır.
				A.1.3	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD'leri (kulaklık, gözlük, işe uygun eldivenler, iş güvenliğine uygun ayakkabı, kolluk ve benzeri) talimatlarına uygun olarak kullanır.
				A.1.4	Cam kesimi süreçlerinde işin, malzemenin (değişik tür, ebat ve ağırlıklarda camlar) özelliklerine ve risklerine uygun önlemleri talimatlarına göre uygular.
				A.1.5	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililer ile paylaşır.
				A.1.6	Risk değerlendirmesi çalışmalarında gözlem ve görüşlerini risk değerlendirmesi ekibine iletir.
		A.2	Acil durum talimatlarını uygulamak	A.2.1	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uyar.
				A.2.2	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.
		A.3	Çevre koruma önlemlerinin alınmasını desteklemek	A.3.1	İş süreçlerinde olası çevre tehlike ve risklerinin tespit ve takibi ile ilgili çalışmalara destek verir.
				A.3.2	Geri dönüşüme gönderilecek camlar için talimata göre önlem alır.
				A.3.3	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnif ve bertarafına yönelik işlemleri talimatına göre yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu ve kalite uygulamalarını yürütmek	B.1	İş süreçlerini iş emrine uygun yürütmek	B.1.1	İş emirlerine göre, yapılacak işlerin uygulama ve zaman planlamasını yapar.
				B.1.2	Cam kesim sürecinde fire azaltma tedbirleri ve üretim alanına cam malzeme temini işlemlerini talimatlarına göre uygular.
				B.1.3	Cam kesimi sürecinde kullanacağı ekipman ve malzemelerin uygunluk kontrollerini yapar.
				B.1.4	Kontrol sonucunda uygun olmadığı tespit edilen ekipman ve malzemelerin temini için talepte bulunur.
				B.1.5	Elle cam kesiminde kullandığı ekipman ve araçların bakımını tekniklerine göre yapar.
				B.1.6	Ekipman ve araçlarda tespit ettiği uygunsuzlukları ilgililere bildirir.
		B.2	Üretim kayıtlarını tutmak	B.2.1	Üretim süreçlerine dair bilgileri (üretim miktarı, süre ve benzeri) formatına uygun olarak kayıt ve raporlama işlemlerini yapar.
				B.2.2	Cam kesimi sürecinde fire camların bilgilerini kayıt altına alır.
		B.3	Kalite uygulamalarına katılmak	B.3.1	Üretim süreçlerinde fire kontrolünü yaparak rapor eder.
				B.3.2	Üretim süreçlerinde kalite prosedürlerine uygun çalışır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Elle cam kesimi uygulamalarını yürütmek	C.1	Cam kesimi öncesi hazırlık yapmak	C.1.1	İş emrine (şablon, şekilli ve benzeri) göre elle kesimi yapılacak camları türlerine göre sınıflandırarak ayırıştırma işlemini yapar.
				C.1.2	Elle kesim yapılacak camları köşe kırıkları ve çizikler gibi etkenler açısından kontrol ederek kesime uygun olmayanları ayırır.
				C.1.3	Elle cam kesimi yapmak üzere kullanılacak alet, araç ve ekipmanı işe ve cama göre hazırlar.
				C.1.4	Cam kesimi yapacağı masayı kesime hazırlar.
		C.2	El ile cam kesimi yapmak	C.2.1	Ekipmanları yöntemine uygun kullanarak camların iş emrine uygun ölçülerde kesim işlemlerini yapar.
				C.2.2	Kesilen camların kırık, çizik ve benzeri açılardan uygunluğunun kontrolünü yapar.
				C.2.3	Kesilen camlara sipariş özelliklerine göre etiket/barkotlama yapar.
				C.2.4	Kesilen camların istiflemesini uygun ekipmanları kullanarak yapar.
				C.2.5	Kesim sonrası işlem görececek camları ilgisine teslim eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Mesleki gelişim çalışmalarına katılmak	D.1	Kişisel mesleki gelişimini sağlamak	D.1.1	Yetkilinin gözetimi altında mesleki gelişime yönelik ihtiyaçları belirler.
				D.1.2	Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda yetkilinin yönlendirmesiyle mesleki gelişim faaliyetlerini takip ederek mesleki bilgisini günceller.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Cam arabası/cam sehpa/cam paleti
2. Cam çekici
3. Cam kesim sıvısı
4. Cam kırma pensesi
5. Cam tutma lastiği/cam eldiveni
6. Cama yazar kalem
7. Elmas tutucu ve pim
8. Elmas ucu
9. Elmas uçlu pergel
10. Gönye
11. Kalay dedektörü
12. Kaplama dedektörü
13. Kişisel koruyucu donanım (baret, yalıtkan eldiven, maskaratlı/çelik burunlu ayakkabı, muhtelif iş kıyafetleri, koruyucu gözlük, deri cam eldiveni, kulaklık, kulak tıkaçı, kolluk/bileklik ve benzeri)
14. Kumpas
15. Mastar
16. Metre (Şerit, tahta)
17. Saplı elmas
18. Takım çantası (alyan takımı, çeşitli anahtarlar, tornavidalar, temel el aletleri ve benzeri)
19. Vantuz

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Çevre koruma bilgisi
3. El (küçük kas) becerisi
4. El aletlerini kullanma bilgi ve becerisi
5. El-göz koordinasyonunu sağlayabilme becerisi
6. Elle cam kesme uygulamaları bilgi ve becerisi
7. Gözlem yapma becerisi
8. İş ortamını düzenleme bilgi ve becerisi
9. Kayıt tutma bilgi ve becerisi
10. Kişisel koruyucu donanım kullanım bilgi ve becerisi
11. Mesleki donanım, cihaz ve araçları kullanım bilgi ve becerisi
12. Mesleki fizik bilgisi
13. Mesleki İSG bilgisi
14. Mesleki kalite uygulamaları bilgisi
15. Mesleki malzeme ve ürünlere dair bilgi
16. Mesleki matematik bilgisi
17. Mesleki mevzuat ve çalışma prosedürleri bilgisi
18. Mesleki ölçüm ve kontrol bilgi ve becerisi

19. Mesleki problem çözme becerileri
20. Mesleki terimler bilgisi
21. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
22. Süreç izleme becerisi
23. Şekil-uzay algısı becerisi
24. Temel ilkyardım bilgi ve becerisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Cam kontrolü uygulamalarında detaylara özen göstermek
2. Çalışanlarla etkin iletişim kurmak
3. Çalışma ortamında bireysel disiplini sağlamak
4. Çalışma ortamında çevre güvenliği ve çevre koruma kurallarının uygulanması konusunda duyarlı olmak
5. Çalışma ortamında İSG kurallarının uygulanması konusunda duyarlı olmak
6. Çalışma ortamında kendisinin ve diğer elemanların emniyetini gözetebilmek
7. Çalışma ortamında stresli durumlarda sakin ve soğukkanlı davranabilmek
8. Çalışma süreçlerinde dikkatli olmak
9. Çalışma süreçlerinde uyarı ve eleştirilere açık olabilmek
10. Çalışma süreçlerindeki kaynak kullanımında verimliliğe önem vermek
11. Gerekliğinde doğru ve hızlı bildirimde bulunmak
12. İş süreçlerinin iş emrine uygun yürütülmesine özen göstermek
13. Mesleğine ilişkin konularda paylaşımcı olmak
14. Risklere karşı öngörülü ve duyarlı olmak
15. Üretim süreçlerinin akışında sabırlı olmak
16. Yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
17. Zamanını etkin bir şekilde kullanmak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Cam Kesim Elemanı (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.